

Ταπεινές και γενικευμένες εμπειρίες και μαρτυρίες για την προσωπικότητα του Γέροντος Συμεών Κραγιόπουλου (Γερόντισσα Φιλοθέη, Καθηγουμένη Ιερού Ησυχαστηρίου Πανοράματος Θεσσαλονίκης)

[/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Κοσμά, εκπρόσωπε του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερωνύμου και της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος

Σεβασμιώτατοι Άγιοι Αρχιερείς

Σεβαστοί Πατέρες

Σεβαστές Γερόντισσες Εντιμότατοι άρχοντες

Αγαπητοί μου εν Χριστώ αδελφοί και αδελφές Πανιερώτατε Μητροπολίτα Λεμεσού κ. Αθανάσιε, Πρόεδρε της παρούσης Συνεδρείας

Το θέμα μας είναι: *Ταπεινές προσωπικές εμπειρίες και μαρτυρίες γύρω από την προσωπικότητα του π. Συμεών Κραγιόπουλου.*

Ο π. Συμεών, ο σεβαστός πνευματικός μας Πατέρας, γνωστός σε πολλούς

περισσότερο μέσα από τις ταπεινές εκδόσεις μας των ομιλιών του, έφυγε από τη ζωή αυτή πριν από τρία χρόνια σε ηλικία 90 ετών, μετά από τις επανειλημμένες παρατάσεις ζωής που του χάρισε ο Θεός. Ο ίδιος πίστευε ότι ο Θεός του έδινε αυτή την παράταση της ζωής, γιατί δεν είχε βάλει ακόμη αρχή μετανοίας. Ζούσε το του Αββά: «Ακμήν ουκ έβαλον αρχήν». «Αν θέλετε», έλεγε, «να σας δώσει ο Θεός πολλή ζωή, να ζητάτε να σας δώσει μετάνοια. Η μετάνοια δεν χορταίνεται».

Στον τάφο του Πατρός είναι χαραγμένες τρεις λέξεις: «Ταπείνωση, αφάνεια, σιωπή» οι οποίες σφράγισαν και σημάδεψαν ολόκληρη τη ζωή του.

Μετά από αυτό δεν ξέρω κατά πόσο θα ανέπαυε την ψυχή του να εκθέσουμε στην αγάπη σας, έστω και ακροθιγώς, κάτι από την κρυμμένη αγία ζωή της πολυδιάστατης και ανεξιχνίαστης για μας προσωπικότητός του, δεδομένου ότι ο ίδιος δεν δέχτηκε ποτέ να ακούσει λόγο καλό και επαινετικό ενόσω ήταν στη ζωή. Και δεν δέχτηκε, γιατί ως γνήσιος και αληθινός αγωνιστής του Χριστού που ήταν, ήξερε ότι δεν υπάρχει μεγαλύτερος κίνδυνος για την ψυχή, από το να εισπράττει κανείς σ' αυτόν τον κόσμο δόξα και τιμή. «Μακριά, μακριά», μου έλεγε κάποτε, «από όπου υπάρχει κίνδυνος να ακούσεις λόγο καλό, γιατί τίποτε άλλο δεν βλάπτει τόσο πολύ την ψυχή, όσο οι έπαινοι και οι λόγοι οι εγκωμιαστικοί».

Είναι γεγονός ότι όλη η ζωή του Πατρός ήταν ταπείνωση, αφάνεια, σιωπή. Στοχεύοντας συνεχώς στο «λάθε βιώσας», όλη η προσπάθειά του ήταν πως να διαφεύγει την προσοχή των άλλων και να μένει τελείως απαρατήρητος, σαν να ήταν ανύπαρκτος· και αυτό συμβούλευε και σ' εμάς.

Και το πρώτο που μας έρχεται τώρα να πούμε, είναι ότι ο π. Συμεών έζησε ως άγνωστος μεταξύ αγνώστων και γνωστών. Έζησε ως ξένος στον κόσμο αυτό, γιατί

ξένος ήταν και ο Χριστός. Χαρακτηριστικό ήταν ότι κάθε Μ. Παρασκευή βράδυ, μετά την περιφορά του Επιταφίου, κανοναρχούσε ο ίδιος και έψαλλε εκ βαθέων το «δος μοι τούτον τον ξένον», καθώς εκείνη την ώρα βίωνε προφανώς μαζί με τον Χριστό και τη δική του ξενιτεία.

Κι εμείς ακόμη, που μας αξίωσε ο Θεός να βρεθούμε κάπως περισσότερο κοντά του, φοβούμαι πως δεν τον καταλάβαμε όσο έπρεπε και όσο οφείλαμε να τον καταλάβουμε. Όπως αντιλαμβάνεσθε, δεν ήταν εύκολη υπόθεση να συντονιστεί κανείς με τη συχνότητα του π. Συμεών. Όπως έλεγε και ο ίδιος, αναφερόμενος στην εποχή εκείνη που συγκατοικούσε με τον π. Τιμόθεο, τον πνευματικό του πατέρα, είναι δύσκολο να ζει κανείς με αγίους.

Ο Πάτερ, παρ' όλο που ζούσε και εκινείτο πολύ απλά και πολύ ανθρώπινα ανάμεσά μας, ουσιαστικά ζούσε μόνος με μόνο τον Θεό. Αποσυρμένος εκεί στην έρημο του κόσμου, στο ανδρώο Ησυχαστήριο του Πανοράματος, μακριά από τον φακό της δημοσιότητας, ζούσε τη σώζουσα μοναξιά. Ταυτόχρονα όμως η πλατιά από αγάπη καρδιά του αγκάλιαζε ολόκληρη την ανθρωπότητα, αλλά και τον καθένα μας χωριστά, γι' αυτό και αισθανόμασταν την παρουσία του και εν απουσία του.

Κέντρο και στόχος της ζωής του Πατρός ήταν ο Χριστός. Ήταν η αληθινή εν Χριστώ ζωή, που πιστεύουμε ότι διά του Αγίου Πνεύματος την αφομοίωνε σε τέλειο βαθμό. Και αυτό πάσχιζε με όλη του την καρδιά να μεταδώσει και στους πιστούς.

Ο διακαής πόθος του και ο βαθύς καημός του να διδάξει και να μυήσει τις ψυχές στο μυστήριο της σωτηρίας, να ζουν, δηλαδή, όχι ανεύθυνα -ως ελεύθεροι, όπως έλεγε, σκοπευτές- όχι απλώς ως κοσμικοί άνθρωποι αλλά ως βαπτισμένοι χριστιανοί, μέσα στη συγκεκριμένη μαθητεία της Εκκλησίας, όπως ακριβώς ζούσε και ο ίδιος, κατέφαγε κυριολεκτικά την καρδιά του από πόνο και αγία αγωνία. Αμφιβάλλω αν μπόρεσε ποτέ κανείς να συλλάβει κάτι από αυτόν τον πόνο του, κάτι από τους θρήνους της ψυχής του και να αφουγκραστεί κάτι από τους εσωτερικούς καημούς του και τους κρυφούς αναστεναγμούς του.

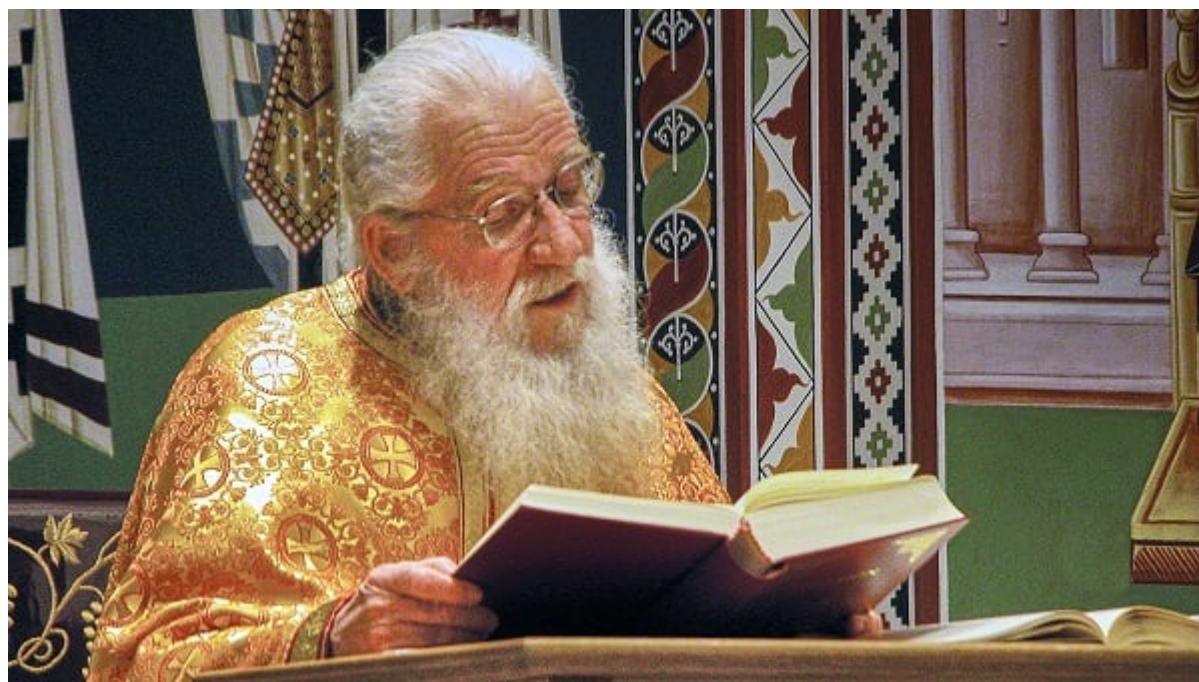
Εκείνο δε που έκανε την ψυχή του να ματώνει ήταν, όταν ως εκ της θέσεώς του διαπίστωνε ότι οι χριστιανοί, επηρεασμένοι και αυτοί από το σύγχρονο ισοπεδωτικό πνεύμα της κοινωνίας, αμάρταναν θανάσιμα, χωρίς να συνεχόνται από την ανάγκη της μετανοίας. Και το χειρότερο, χωρίς να έχουν καν την αίσθηση ότι αμαρτάνουν.

Ο π. Συμεών, όπως το ομολογούσε και ο ίδιος, ήταν πολύ πονεμένος άνθρωπος· γι' αυτό και πονούσε πολύ για όλες τις ψυχές. Πονούσε για τον άνθρωπο, τον άνθρωπο

τον βασανισμένο από την αμαρτία, για όλο το ποίμνιό του και για όλη την ανθρωπότητα. Πονούσε, γιατί πόνεσε ο ίδιος ο Χριστός. Έλιωνε συνεχώς από πόνο και αγάπη προς τον Χριστό και την Εκκλησία του. Ποτέ δεν αγάπησε τον Χριστό χωρίς την Εκκλησία του και την Εκκλησία χωρίς τον Χριστό.

Η υπακοή του στην Εκκλησία και στις εκάστοτε υποδείξεις και παρατηρήσεις των Προϊσταμένων της ήταν απόλυτη. Το του αγίου Ιγνατίου «όπου επίσκοπος, εκεί και η Εκκλησία» και το «μηδείς χωρίς του επισκόπου τι πρασσέτω των ανηκόντων εις την Εκκλησίαν» ήταν η απαράβατη θέση και ο κεντρικός άξονας του Πατρός, γύρω από τον οποίον εκινείτο και ενεργούσε ως μέλος, αλλά και ως ομάδα μαζί με άλλους πιστούς που του εμπιστευόταν ο Κύριος, μέσα στην Εκκλησία Του.

Μαζί του αισθανόσουν εντελώς ασφαλής και του εμπιστευόσουν απόλυτα τον εαυτό σου, γιατί ένιωθες να έχεις δίπλα σου τον άνθρωπο τον αληθινό, τον ελεήμονα και φιλόανθρωπο πατέρα με την κενωτική προσφορά προς όλους. Ξένοιαζες πέρα για πέρα, γιατί είχες τη βεβαιότητα ότι όλα τα βάρη σου, από οπουδήποτε κι αν προέρχονταν, τα αναλάμβανε εκείνος. Ό,τι γινόταν, γινόταν διά των ευχών του Πατρός. «Άσ' τα όλα σε μένα», έλεγε, με την έννοια ότι τα αναλαμβάνει όλα ο Χριστός.

Ως προς τις άλλες τώρα αρετές και τα χαρίσματά του, δεν μπορεί, νομίζω, να πει κανείς ότι το ένα χάρισμα το είχε περισσότερο ή λιγότερο από το άλλο, γιατί όλα τα ρύθμιζε η σπάνια διάκρισή του και όλα λειτουργούσαν κατά τον πιο τέλειο, κατά το δυνατόν, για την περίσταση τρόπο.

Δεν θυμούμαστε ούτε μια φορά να ενήργησε με κάποια υπερβολή είτε προς το ένα

είτε προς το άλλο άκρο. Ήταν εμφανώς ο άνθρωπος του μέτρου· της μέσης, της βασιλικής, όπως συνήθιζε να λέει, οδού.

Και αυτό συνέβαινε, γιατί το θεμέλιο όλων των αρετών του ήταν η χριστομίμητη ταπείνωση και η φοβερή πίστη του. Αυτή την πίστη, αυτή την εμπιστοσύνη, αυτό το εν λευκώ και άνευ όρων άφημά του στην πρόνοια του Θεού -που ήταν το μόνιμο βίωμά του και το Α και το Ω της διδαχής του- τα απέκτησε, όπως το είπε επανειλημμένως και ο ίδιος, όταν μετά την κοίμηση του πνευματικού του πατρός, του π. Τιμοθέου, τον κάλεσε ο Κύριος να συνεχίσει το έργο εκείνου και βρέθηκε ξαφνικά μέσα στο πέλαγος, βρέθηκε σε έναν μονόδρομο.

Τότε, αναλογιζόμενος πώς ήταν δυνατόν να επωμιστεί τη φοβερή ευθύνη που τον ανέμενε, τη στιγμή που ήταν τόσο νέος (μόλις 28 ετών) και αισθανόταν πέρα για πέρα ανεπαρκής μπροστά στο απρόσιτο γι' αυτόν πνευματικό ύψος του πνευματικού του πατρός, κάποια ώρα, μετά από επίμονη και έμπονη μακροχρόνια προσευχή, πήρε, όπως είπε, την πληροφορία από τον Θεό: «Από σένα δεν περιμένω τίποτε. Άσ' τα όλα σε μένα κι εσύ ακολούθα με». Αυτό ήταν.

«Από τότε ξένοιασα», είπε, «και ό,τι έγινε μέχρι τώρα τα έκανε όλα ο Θεός, διά των πρεσβειών του π. Τιμοθέου» και του προστάτου του αγίου Συμεών του Νέου Θεολόγου, το φρόνημα των οποίων μιμήθηκε και αντέγραψε, τολμούμε να πούμε, σε απόλυτο βαθμό. Όπως έλεγε δε, ο Θεός επενέβαινε κατά τέτοιο τρόπο στη ζωή του, που δεν του άφηνε κανένα περιθώριο να πιστεύει ότι κάτι έκανε και ο ίδιος. Όλα ήταν του Θεού.

Είναι γεγονός ότι σε όλες του τις ενέργειες ο Πάτερ δεν έβαζε καθόλου ανθρώπινη πρωτοβουλία. Με την απόλυτη πεποίθηση ότι «ο Θεός κυβερνά», «ξέρει ο Θεός» και «θα δείξει ο Θεός», δεν όριζε καθόλου, σε καμιά περίπτωση τον εαυτό του. Άφηνε να μιλάει πρώτα ο Θεός και ο δούλος του να ακούει: Πρώτα, όπως τόνιζε χαρακτηριστικά, του έλεγε ο Θεός να απλώσει τα πόδια και μετά του έστελνε το πάπλωμα. Είχε δηλαδή το κουράγιο, την ανεξάντλητη υπομονή και την ασκανδάλιστη πίστη, να περιμένει, μέχρις ότου απαντήσει ο Θεός. Και απαντούσε πάντοτε ο Θεός με τρόπο πολύ θαυμαστό, έστω και μετά από ολόκληρες δεκαετίες που είχε το κουράγιο να προσμένει, και τότε -όπως συνήθιζε ο ίδιος να λέει: «Καλύτερα δεν γινόταν!» Αν επιτρέπεται να πούμε, εδώ σ' αυτό το σημείο, ο Θεός δεν του χάλασε ποτέ χατίρι του Πατρός, καθόσον «θέλημα των φοβουμένων Αυτόν ποιήσει, και της δεήσεως αυτών εισακούσεται και σώσει αυτούς».

Ως προς την τακτική του «θα δείξει ο Θεός», καθώς απέφευγε συνήθως να δίνει και κάποιες εξηγήσεις, ομολογούμε ότι σ' αυτό το σημείο δυσκολευτήκαμε ιδιαίτερα στη συνεργασία μαζί του, γιατί, όπως καταλαβαίνετε, δεν είναι καθόλου

εύκολο -όταν δεν είναι κανείς σε ανάλογα πνευματικά μέτρα- να μη σιγουρεύει τίποτε στη ζωή του και να ζει συνεχώς μέσα σ' αυτή την αγία, όπως την ονόμαζε ο ίδιος, εκκρεμότητα.

«Η ανυπομονησία και η βιασύνη», έλεγε συχνά, «σκοτώνουν την ψυχή, ενώ η καρτερία και η προσμονή ωριμάζουν και θεραπεύουν την ψυχή». Ο Πάτερ βίωνε, με δυό λόγια, σε όλη του τη ζωή το μαρτύριο της σώζουσας υπομονής. Και δεν ήταν λίγα τα πικρά ποτήρια που ήπια γουλιά-γουλιά μέχρι τρυγός και οι δυσκολίες και τα καμίνια μέσα από τα οποία πέρασε. Μόνο όμως που δεν επηρεαζόταν από αυτά και έβγαινε πάντοτε αλώβητος, γιατί, όπως και να έρθουν τα πράγματα, «ο ταπεινός ου θροείται».

Ως προς το κηρυκτικό και κτιτορικό έργο του, είναι φανερό ότι ολόκληρη η ζωή του ήταν διδαχή και δημιουργία. Έκτιζε εκκλησίες, έκτιζε μοναστήρια και αίθουσες για τη λατρεία και τη διακονία του λόγου του Θεού, αλλά πρώτα απ' όλα έκτιζε ψυχές με πρώτο υλικό την αγιοπατερική διδαχή του, και την απόλυτη εμπιστοσύνη που ενέπνεε στις ψυχές με την ανιδιοτελή αγάπη του και την πλήρη ασφάλεια που τους παρείχε η όλη παρουσία του. Η παρουσία του π. Συμεών ήταν αυθεντική. Ήταν όντως αρχοντική.

Επί εξήντα ολόκληρα χρόνια δεν χόρτασε και δεν κουράστηκε να μεταδίδει στο ποίμνιο τις ουράνιες αλήθειες έτσι όπως έβγαιναν βιωμένες, ζεστές και εμπλουτισμένες μέσα από τη δική του πάντοτε προσωπική εμπειρία. Έτσι απλά και ανεπιτήδευτα, όπως μιλούσε, και όχι από τη θέση του ακαδημαϊκού διδασκάλου προς μαθητές, συνήραζε, ξεκλείδωνε και αλλοίωνε τις ψυχές. Πολύ χαρακτηριστικά ήταν και τα πετυχημένα παραδείγματα που συνόδευαν τον λόγο του. Στο σημείο αυτό δεν πρέπει να παραλείψουμε ότι ο Πάτερ ήταν και ο πρώτος ακροατής και μαθητής του λόγου του. Σαν να τα άκουσα, έλεγε, και εγώ για πρώτη φορά αυτά που είπαμε τώρα.

Ως προς τον προβληματισμό του δε και την ιερή αγωνία του κατά πόσον το έργο του είναι ευάρεστο ενώπιον του Θεού – και αυτή την αγωνία την έχουν, νομίζω, όλοι οι πνευματικοί οδηγοί- τρεις φορές, όπως είπε στο εκκλησίασμα, τον βεβαίωσε η Παναγία ότι το έργο του το αποδέχεται ο Θεός.

Όσο για το εξομολογητικό έργο του, τολμούμε να πούμε ότι είχε κάτι το ιδιαίτερο. Γνώστης βαθύς ο Πάτερ όλων των ψυχοπαθολογικών και γενικά των αρρωστημένων καταστάσεων που ταλαιπωρούν τόσο πολύ τον σύγχρονο άνθρωπο, με το εξαιρετικά ανεπτυγμένο διορατικό και προορατικό του χάρισμα, που το απέκρυπτε ωστόσο πολύ επιμελώς, λόγω δε και των ειδικών σπουδών που έκανε στο Στρασβούργο πάνω σε θέματα ψυχολογίας του βάθους και νηπτικών Πατέρων, είχε την ικανότητα να περνάει την ψυχή από πνευματικό τομογράφο και να της βγάζει το πιο αξιόπιστο ψυχογράφημα. Το διεισδυτικό του βλέμμα διαπερνούσε σε τόσο βάθος την ψυχή σου, που δεν μπορούσες να μην του αποκαλύψεις τους κρυφούς λογισμούς σου. Προσωπικά, κάθε φορά που αντίκριζα τον Πάτερ στην εξομολόγηση, ένιωθα να βρίσκομαι μπροστά στο κριτήριο του Θεού.

Είχε το χάρισμα -ως «ομοιοπαθής», όπως έλεγε, που ήταν- να μπαίνει στη θέση του καθενός και, με την πλούσια συναισθηματική νοημοσύνη που διέθετε, να συμπάσχει κυριολεκτικά μαζί του. Ένιωθε να εξομολογείται και ο ίδιος μαζί με τον κάθε εξομολογούμενο χωριστά, με αποτέλεσμα να φεύγει κανείς από το εξομολογητήριο με την αίσθηση ότι κάποιος τον κατάλαβε, κάποιος τον πόνεσε, κάποιος τον

δέχτηκε και τον αγάπησε έτσι όπως ήταν. Και αυτό συνέβαινε γιατί, όπως το είπε ο ίδιος: «Όσο κάτω κι αν κατρακυλήσει κάποιος, εγώ για πολλούς και διαφόρους λόγους, είμαι πιο κάτω ακόμη από αυτόν και περιμένω εκεί. Επομένως, μένει μια ελπίδα για την κάθε ψυχή».

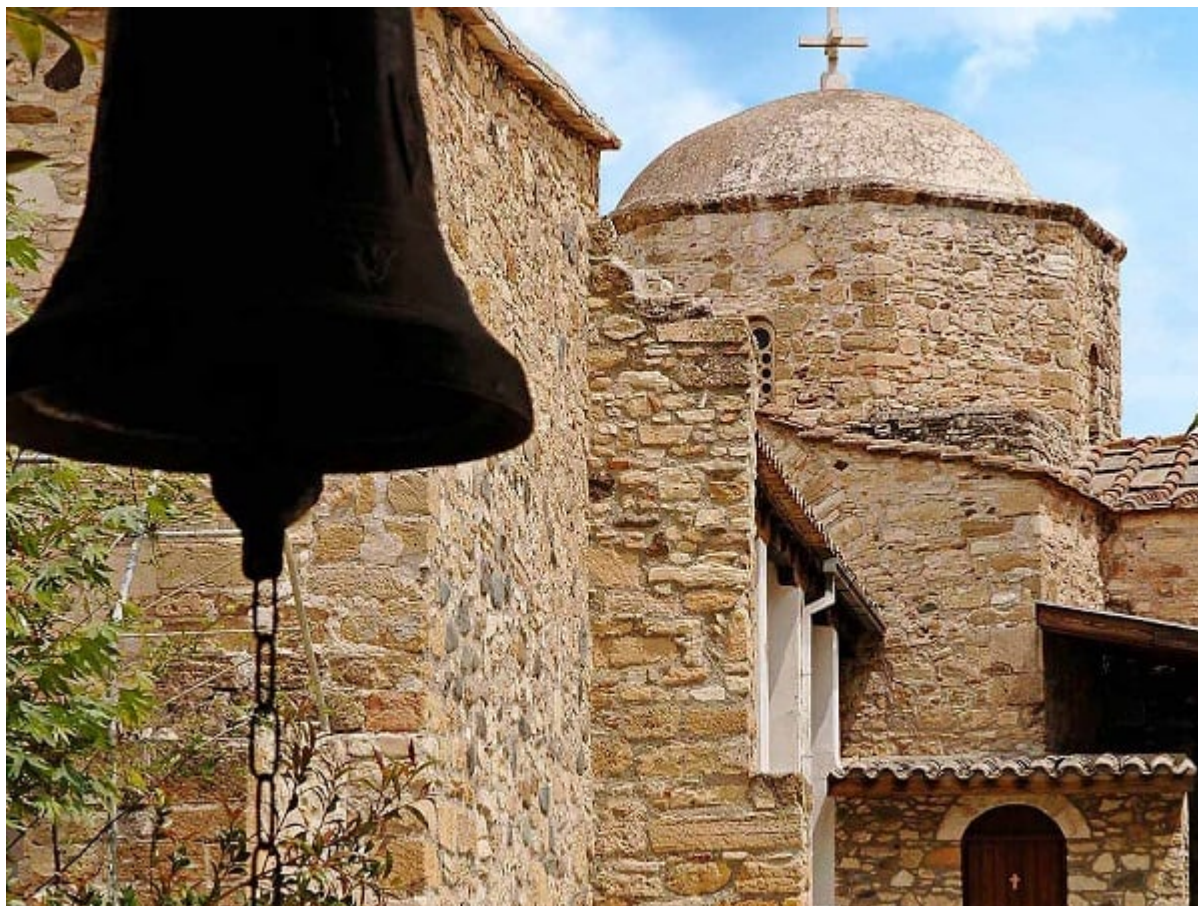
Για τον Πάτερ δεν μετρούσε ποτέ το πόσο αμάρτησες – αυτό είναι δεδομένο, έλεγε- αλλά το «μηκέτι αμάρτανε». μετρούσε η μετάνοια της ψυχής. Χαρακτηριστική ήταν η άκρα συγκατάβασή του και η απόλυτη, θα λέγαμε, απάθειά του, που ενώ άκουγε τις πιο φοβερές και απίθανες πτώσεις και θα περίμενε κανείς να μαλώσει και να επιτιμήσει την ψυχή που είχε μπροστά του, δεν ταρασσόταν και δεν απογοητευόταν ποτέ από τίποτε και για τίποτε.

Ο καημός του και το μέλημά του ήταν πώς να περισώσει αυτό που απέμεινε, πώς να αξιοποιήσει σωτηριολογικά το κακό που έγινε. Όλο το μυστικό ήταν να βοηθήσει την ψυχή, όπως και να ήταν τα πράγματα, να πάρει ενώπιον του Θεού τη στάση τη θετική. Να τα δει δηλαδή όλα μέσα στην πρόνοια του Θεού.

Η λεπτή επίσης και ευαίσθητη καρδιά του δεν του επέτρεπε να λυπήσει επ' ουδενί ή να φέρει σε δύσκολη θέση τον άνθρωπο. Ωστόσο όμως, το υψηλό αίσθημα ευθύνης που τον διακατείχε ενώπιον του Θεού για τη σωτηρία όλων των ανθρώπων του έδινε συγχρόνως και τη δύναμη, αλλά και την πατρική άνεση, να μη χαρίζεται σε κανέναν απολύτως, ανεξαρτήτως θέσεως και γνωριμίας, και να τον θέτει προ των ευθυνών του ενώπιον του Θεού.

Αυτό το κατόρθωνε, γιατί δεν είχε την παραμικρή τάση να κατακτήσει και να δεσμεύσει την οποιαδήποτε ψυχή που του έστελνε ο Θεός για να τη βοηθήσει. Φροντίδα του ήταν να κατευθύνει και να συνδέει την ψυχή με τον Θεό. Ο ίδιος έπαιζε τον ρόλο απλώς του χειραγωγού. Και επειδή πίστευε ότι δεν ήταν κατάλληλος να πάει να βρει μόνος του τις ψυχές, δεχόταν οποιεσδήποτε και οσεσδήποτε του έστελνε ο Θεός. Ως προς αυτό έλεγε ότι έκαμνε το έργο της «σταχομαζώχτρας» μέσα στον αγρό του Θεού. Και καθώς, μ' αυτόν τον τρόπο, δεν είχε τον φόβο μην τυχόν και τις χάσει, είχε όλη την άνεση να τους πει ξεκάθαρα όλη την αλήθεια του Θεού.

Σ' αυτό πιστεύουμε ότι συντελούσε πολύ και το ενδεικτικό της λεπτής ψυχής του χαρακτηριστικό, ότι σεβόταν σε απόλυτο βαθμό την ελευθερία της ψυχής. Στόχευε πάντα στο φιλότιμο της ψυχής· γι' αυτό ουδέποτε προσπαθούσε να επιβάλει τη γνώμη του. «Χίλιες φορές», έλεγε, «να πεις την αλήθεια, αλλά ούτε μια φορά να προσπαθήσεις να την επιβάλεις· η αλήθεια είναι αλήθεια και επιβάλλεται από μόνη της».

Όπως επίσης ουδέποτε έκανε κατάχρηση της εξουσίας που του παραχώρησε ο Θεός. Ενώ δηλαδή ως Γέροντας που ήταν -αν και ο ίδιος δεν θεωρούσε τον εαυτό του Γέροντα, γι' αυτό και δεν άκουγε στην προσφώνηση «Γέροντα», αλλά «Πάτερ»- θα μπορούσε να μιλήσει κάποιες φορές σε τόνους υψηλούς ή και να μας μαλώσει ακόμη αυστηρά, όταν χρειαζόταν, να αστράψει και να βροντήσει, εμείς τουλάχιστον δεν τον είδαμε ποτέ στο Μοναστήρι να συμπεριφέρεται κατ' αυτόν τον τρόπο, γιατί θα του έλεγε, λέει, ο Θεός:

«Ποιός είσαι εσύ! Κι εσύ αμαρτωλός είσαι».

Όταν μάλιστα κάποια φορά τον ρώτησα γιατί αποφεύγει να μας βάλει έστω και έναν μικρό παιδαγωγικό κανόνα, επιτίμιο δηλαδή, η απάντησή του ήταν: «Τί κανόνα να βάλουμε, παιδί μου; Υπάρχει σήμερα για τον άνθρωπο μεγαλύτερος κανόνας από το να σηκώνει τον ίδιο τον εαυτό του; Ας μην του προσθέσουμε και άλλο βάρος· του φτάνει το βάρος από τον εαυτό του. Του φτάνει το βάρος από την αμαρτία».

Η βαθιά επίσης ταπείνωσή του και η απέραντη μακροθυμία και ανεξικακία του τον υποχρέωναν να χρησιμοποιεί πάντοτε τη «ράβδο» της επιείκειας και της συγκατάβασης που, όπως αποδείχτηκε, φιλοτιμεί και ευαισθητοποιεί περισσότερο τις βεβαρυμένες ψυχολογικά σήμερα ψυχές. Ασκούσε δηλαδή την εκούσια, όπως

έλεγε, και ελεύθερη, ευπρόθυμη υπακοή, που θεραπεύει και λυτρώνει την ψυχή, και όχι την εξαναγκαστική, που από τη μεγάλη του πείρα γνώριζε ότι αγριεύει και βλάπτει την ψυχή. Καλλιεργούσε με δυό λόγια τη φιλόνηθρωπη υπακοή. Το μοναστήρι, έλεγε, δεν είναι στρατόπεδο ούτε διοίκηση χωροφυλακής. Δεν είναι δημόσια υπηρεσία. Οι άνθρωποι δεν είναι ρομπότ, δεν είναι μηχανές. Είναι πλάσματα κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν του Θεού με νου και καρδιά και ο Θεός δεν θέλει να ανταποκρίνονται πειθαναγκαστικά στο θέλημά του, αλλά ελεύθερα και με τη θέλησή τους. Αυτό είναι που έχει αξία, γιατί έτσι μόνο γκρεμίζεται το κατεστημένο, το είδωλο που ο καθένας μας έστησε μέσα του, και έτσι αρχίζει η ψυχή να λυτρώνεται από τα δεσμά της φιλαυτίας. Να είστε, μας έλεγε, μοναχές με μεράκι. Ωστόσο όμως δεν δίσταζε να απομακρύνει από το κοινόβιο οποιαδήποτε αδελφή που δεν μπορούσε να αφομοιωθεί από το κλίμα αυτό του κοινοβίου, καθώς πρόβλεπε ότι η ψυχή αυτή θα βλαφτεί αντί να ωφεληθεί. Και με όλη αυτή την τακτική της φιλόνηθρωπης υπακοής δέσμευε αδέσμευτα και ακίνδυνα την ψυχή.

Και λέμε ακίνδυνα, γιατί ο Πάτερ είχε και το σπάνιο ίσως χάρισμα να κρατάει μια ιερή απόσταση από την ψυχή. Και να προσπαθούσε κανείς να προσκολληθεί, λόγω ανθρώπινης αδυναμίας, στο πρόσωπό του, δεν μπορούσε να βλαφτεί, γιατί σ' αυτό το σημείο δεν υπήρχε περίπτωση ο μακαριστός να ανταποκριθεί, και πολύ περισσότερο να χαριστεί ή να εκμεταλλευτεί την ψυχή. Ήταν τόσο ιερό το δέος που ενέπνεε η όλη παρουσία του, ώστε δεν μπορούσες να είσαι μαζί του και να μη λάμβανες και εσύ κάποια ανάλογα μέτρα.

Το υψηλό επίσης, όπως είπαμε, αίσθημα της ευθύνης που τον διακατείχε, τον έκανε να είναι και υπερβολικά προσεκτικός. Ουδέποτε ξέφυγε από το στόμα του λόγος περιττός, πράγμα που υποχρέωνε και τον συνομιλητή του να είναι προσεκτικός. Ένα και μόνο βλέμμα του έφτανε για να σε βάλει αυτοστιγμεί στη θέση σου.

Γενικά ο Πάτερ ήταν ο άνθρωπος που δεν μπορούσες να τον συνηθίσεις. Εγώ προσωπικά, κάθε φορά που χτυπούσε το κουδούνι της πόρτας και έμπαινε στο Μοναστήρι -υπόψη ότι ποτέ δεν είχε κλειδιά δικά του - ένιωθα σαν να τον έβλεπα για πρώτη φορά.

Πάντοτε επίσης, καθώς ήταν πολύ άνετος και πρόθυμος, μετέδιδε αυτή την άνεση και στον συνομιλητή του· ουδέποτε ένιωθες στη συνεργασία μαζί του να πιέζεται από τον χρόνο. Σαν να είχε βρει το μυστικό του χρόνου, έτσι που ο χρόνος να τον υπηρετεί. Δεν είχε στην ψυχή του βιασύνη, γι' αυτό και το άγχος ήταν τελείως ξένο προς την ύπαρξή του.

Πάνω από όλα όμως ο π. Συμεών ήταν αδιαλείπτως προσευχόμενος. Κάθε στιγμή, έλεγε, έχει τη δική της ιστορία και παράγει το δικό της βίωμα. Γι' αυτό και δεν μπορούσες ούτε μια στιγμή να τον πιάσεις ξεχασμένο και έξω από την προσευχή.

Είτε μιλούσε είτε εργαζόταν είτε περπατούσε, σου έδινε την εντύπωση ότι ο νους του ήταν συνεχώς προσηλωμένος στη θεωρία του Θεού. Ταυτόχρονα όμως ήταν και τόσο προσγειωμένος, που τον έβλεπες να ασχολείται με όλη του την ευλάβεια και την προσοχή και με την πιο ασήμαντη, θα λέγαμε, λεπτομέρεια της καθημερινής ζωής. Ήταν με άλλα λόγια «τοις πάσι προσηρμοσμένος». Ζούσε δηλαδή όντως ως ετοιμοθάνατος και εργαζόταν ως αθάνατος.

Η όλη έκφραση του προσώπου του έδειχνε ότι ο Πάτερ έπασχε συνεχώς τα θεία, και αυτό ένιωθε κανείς να κορυφώνεται στη λατρεία και ιδιαίτερα στη θεία Λειτουργία. Όσο και να το επεδίωκε να μην εκδηλωθεί εξωτερικά, οι λυγμοί του και τα δάκρυα που του ξέφευγαν πολλές φορές -παρά την προσπάθειά του να συγκρατηθεί- πρόδιδαν την πληγωμένη από την αγάπη του Χριστού καρδιά του. Λειτουργούσε όντως «ως θεός μύστης Θεού της χάριτος».

Πάντοτε, κατά τα τελευταία ιδίως χρόνια, ήταν φανερό ότι ο Πάτερ «σήμερα» ήταν περισσότερο αλλοιωμένος από «χθες». Αυτό το διαπίστωναν όλοι όσοι τον συναντούσαν από κοντά. Αδιάψευστη μαρτυρία αυτής της πραγματικότητας αποτελεί και η διαπίστωση ενός εκ των γιατρών της κλινικής όπου νοσηλεύτηκε τελευταία, και ο οποίος, εντυπωσιασμένος προφανώς από τη φωτεινή και γαλήνια μορφή του Πατρός, είπε χαρακτηριστικά: αυτός ο κληρικός εκπέμπει πνευματική ακτινοβολία.

Και καθώς ο μακαριστός αφηνόταν ολοτελώς στη χάρη του Θεού, ο Θεός τον αναγεννούσε και βιολογικά. Εκεί που έβλεπε κανείς την πλήρη σωματική αδυναμία του και κατάπτωση, από την όλη επισφαλή υγεία του και την προχωρημένη ηλικία του, μόλις άρχιζε το έργο του, ειδικά τη διδαχή και την εξομολόγηση, υπερέβαινε τόσο πολύ τον εαυτό του, που δεν σου άφηνε κάποια εντύπωση κοπώσεως και ανημποριάς. Ήταν φανερό ότι δεν ζούσε ο ίδιος, αλλά ζούσε εν αυτό ο Χριστός.

Αλλά οσαδήποτε κι αν ειπωθούν είτε τώρα είτε αργότερα, η ζωή του Πατρός δεν μπορεί να περιγραφεί και να εκφραστεί μέσα από τί δικά μας φτωχά λόγια και ανθρώπινα σχήματα, δεδομένου ότι η μεγαλύτερη αρετή του ήταν η ικανότητα που είχε να καλύπτει την αρετή του. Η ζωή του Πατρός θα μένει για πάντα κρυμμένη ως ιστορία, για να συνεχίζεται μόνο ως ζωή· ως ζωή θεανθρώπινη. Ως ζωή εν Χριστώ.

Τον πιο πετυχημένο ίσως χαρακτηρισμό τον έδωσε, νομίζω, με μία μόνο φράση ο μακαριστός Μητροπολίτης μας Παντελεήμων ο Β ' όταν στις 23 Νοεμβρίου 1993 ευαρεστήθηκε να εγκαταστήσει την ταπεινότητά μου στη διακονία της ηγουμενίας του Ησυχαστηρίου. Την ώρα δηλαδή που, μετά την τέλεση της σχετικής ακολουθίας, κατευόδωνε ο Πάτερ τον Παναγιώτατο μαζί με τους τότε στενούς

του συνεργάτες, τον νυν Άγιο Βεροίας και τον Άγιο Λαγκαδά, καθώς και τον μακαριστό Ελασσώνος, κυρό Βασίλειο, κάτι πρέπει να του είπε ο μακαριστός Παντελεήμων, λόγο δηλαδή επαινετικό, που εμείς δεν τον είχαμε ακούσει, γιατί ήμασταν σε κάποια απόσταση· ακούσαμε όμως πολύ καθαρά τον Πάτερ να λέει, σκυμμένος πάνω εκεί στο ανοιχτό παράθυρο του αυτοκινήτου: «Εγώ, Παναγιώτατε; Εγώ είμαι μη ων». Όποτε, έτσι αυθόρμητος όπως ήταν ο Δεσπότης, βγάζει το χέρι του από το παράθυρο και λέει με τη βροντερή φωνή του: «Ένας είναι ο Συμεών!»

Με πολύ δέος και πολλή προσοχή τολμήσαμε να αποκαλύψουμε κάτι από την αγία ζωή του Πατρός, έτσι όπως εμείς τη βλέπαμε και την καταλαβαίναμε με τις δικές μας ατελείς πνευματικές αισθήσεις από τις εξωτερικές του κυρίως εκδηλώσεις, μέσα από την πολυχρόνια συνεργασία που ευδόκησε ο Κύριος να έχουμε μαζί του. Η εσωτερική του όμως μυστική ζωή, η σφαίρα της πνευματικής μέθης και των θείων αρπαγών που διαισθανόμασταν ότι ζούσε, αυτή ανήκει στην άβατη για μας περιοχή. Γι' αυτά μόνο «η ημέρα δηλώσει».

Ήδη ο Πάτερ, πιστεύουμε ότι πέρασε στη χώρα των ζώντων και κατέλαβε τη θέση του μεταξύ εκείνων που προήλθαν «εκ της θλίψεως της μεγάλης και έπλυναν τας στολάς αυτών και ελεύκαναν αυτάς εν τω αίματι του αρνίου».

Σεβασμιώτατε άγιε Πρόεδρε,

Προσωπικά αισθάνομαι και τώρα, αυτή την ώρα, ο Πάτερ να είναι παρών ανάμεσά μας. Ο π. Συμεών δεν μας άφησε ορφανούς και δεν μας εγκατέλειψε μόνους εδώ σ' αυτή τη ζωή. Εξακολουθεί να ζει και να είναι παρών με τον λόγο του τον ζωντανό, που μας έτρεφε και με τον οποίο θα συνεχίσει να μας τρέφει, να μας στηρίζει, να μας νουθετεί και να μας καθοδηγεί, όπως πάντοτε, απλανώς και κατά αλήθειαν, ιδιαίτερα μάλιστα σήμερα, που η πλάνη στον χώρο της Εκκλησίας, δογματική και βιωματική, έχει πάρει τόσο ανεξέλεγκτες διαστάσεις που κινδυνεύουν -κατά τον Ευαγγελιστή- να πλανηθούν, «ει δυνατόν, και οι εκλεκτοί». Όσο για μας, μεγάλη η ευθύνη για τη βαριά πνευματική παρακαταθήκη που μας κληροδότησε. Ευχηθείτε, σας παρακαλούμε πολύ να μείνουμε πιστοί και σταθεροί «εν οίς εμάθαμεν και επιστώθημεν, ειδότες παρά τίνος εμάθαμεν», όπως προτρέπει ο απόστολος Παύλος τον ισόψυχο μαθητή του Τιμόθεο. Αυτό περιμένει ο Πάτερ και από μας, και αυτό πιστεύουμε ότι θα είναι και η ελάχιστη ανταπόκρισή μας στη σταυρωμένη αγάπη του για τη σωτηρία μας.

Την ευχή του νάχουμε

Σας ευχαριστώ πολύ